

— 'Ιερουσαλήμ, 'Ιερουσαλήμ, σὺ ποὺ θανατώνεις τοὺς προφῆτες καὶ λιθοβολεῖς τοὺς ἀποστόλους...

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ CHARLES VANE

..... ΤΟ "ΧΤΑΠΟΔΙ,"

Μπορούσε κανένας, γιὰ νὰ δόσῃ μιὰ ἰδέα τῆς ὁμορφίας καὶ τῆς δροσιάς της, νὰ πῇ, ὅτι ἔμοιαζε μὲ προφαντὸ, οὐδαιολογικὸ τραντάφυλλο...

Τὰ μαλλιά της ἦταν κόκκινα καὶ λεπτεπίλετα σὰν τῆ φωτιά, ἐνῶ τὸ πρόσωπό της, τὸ μακροὺ καὶ γλυκὸ μὲ τὰ ἰπτερόχα χαρακτηριστικά του, τὰ μακρὰ παύωνα, τὴν κοντινένια μπιτάκι καὶ τὰ περὶφρανα καὶ γραμμένα φρύδια της, φάνταζε σὰν ψεύτικο καὶ κουνελίστικο κάτω ἀπ' τὸ παράξενο ἀφηνο φόντωμα τῶν μαλλίων της...

Χωμένη στὸ γυνεῖο παλὸ τῆς κα' ὀκυμαμένη στὰ κάγκελα τῆς γεφυρᾶς τοῦ βεστωῦ, παρακολούθησε ἀφηρημένα τὸ ἀφραμένο νερὸ τοῦ ποταμοῦ, καθὼς τῶσκιζε ἢ πῶρα τοῦ πλοίου... Πῆγαινε ἀπ' τῆς Μανύλλα στὸ Χόνγκ-Κόγκ μ' ἓνα ἀπὸ τὰ χαριτωμένα καὶ γραφικὰ ἐκείνα βεστοράκια ποὺ ἐξυπηρετοῦν τὴν ποταμοπολία στὴν Κίνα... Κάτιζε ἠδονικά τὸ τοιγαράκι της καὶ βγάδοντας τέλος ἕναν στεναγμὸ, τὸ πέταξε ἀπὸ ποτάμι, ἐνῶ συγχρόνως τὸ κίτταζε μὲ προσοχή, σὰν νὰθελε ν' ἀδίκῃ τὸ τοιγαράκι του, ἔτσι καθὼς ἔδωσε μέσα στὸ νερὸ...

— Πρῶτῃ φορὰ ταξιδεύετε μὲ ποταμόπλοιο;...

Μιὰ δυσάρεστῃ καὶ βραχνῇ φωνῇ, τὴν τράβηξε ἔξωφρα ἀπ' τὸ ρεμβασμὸ τῆς... Ἀπόσπασε τὰ μάτια της ἀπ' τὰ ὁμορφα κινεῖμα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπλωνόντουσαν σὲς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔρριψε μιὰ δυσάρεστῃ ματιὰ στὸν ἕξνο, ποὺ τῆς εἶχε μιλῆσει.

Ἦταν φανερὸ πὼς ἤθελε νὰ πᾶσῃ κουνέντα μαζὺ της ὁ χοντρός ἐκεῖνος καὶ ἄγενῆς νεόπλουτος, ποὺ στεκόταν δίπλα της καὶ τὴν κίπτοιζε μὲ ἀνάδεια.

— Ναι... τοῦ ἀπάντησε ἕξρα καὶ ἀμέσως γύρισε τὸ κεφάλι της ἄλλου.

Μὰ ὁ ἕξνος δὲν τᾶχασε καθόλου.

— Θὰ βγῆτε στὸ Χόνγκ-Κόγκ ἢ θὰ πᾶτε πὸ πέρα; τὴν ἔταξε φωνῆς.

— Θὰ σεφθῶ... τοῦ ἀπάντησε.

Ἐπειτα γύρισε τὴ ματιὰ της ἀπελπισμένα παντοῦ, σὰν νὰ ἤθελε νὰ βρῇ μιὰ πρόφρασι, ἀπαυθῆτοτε, γιὰ νὰ φρονῇ μακρὰ ἀπ' τὸν ἐνοχλητικὸ αὐτὸν ἐπιβάτη ποὺ μίριζε χασίσι καὶ ῥοῦμι.

Ἐκεῖ βήματα πὸ πέρα, ἕνας ψηλὸς καὶ γερός νέος, μὲ φορεσιὰ χακί, κομμένη κοτόμα, παρακολούθησε μὲ τὴν ἀνοιχτὸν ματιῶν του τὸ τόσο ἀταίριαστο ἐκεῖνο ζευγάρι.

Γι' αὐτὸ εἶδε ἔξωφρα μ' ἐκπληξί τὸν τὴν κυρία νὰ διεθύνεται πρὸς τὸ μέρος του καὶ ἐνῶ, θητικομένη ἀπ' τὴν ὁμορφίαν της, ἔπιανε ἀνάλαφρα τὸν κοῦζο του γιὰ νὰ τὴν χερσέτησῃ, τὴν ἄκουσε νὰ τοῦ λέη μὲ κάτοκο γλυκὸ τόνο στὴ φωνῇ της :

— Θὰ βγῆτε στὸ Χόνγκ-Κόγκ, κυρία;

— Ἀκριβῶς, κυρία μου. Θὰ ἦμιον εὐτυχῆς ἂν μπορούσα νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος σὲ τίποτε ἐκεῖ. Λέγομαι Χιούγκ Χάντερ, πηματαίας, καὶ πάω ἐκεῖ γιὰ... οἰκογενειακῆς ἰσότησεως.

Κυπτάτηκαν καὶ οἱ δύο στὰ μάτια, βαθεῖα, ἐπίμονα. Κάτι, χωρὶς νὰ ἔξηρ καὶ αὐτὸς τί, ἐμπόδιζε τὸ Χιούγκ νὰ συμπληρώσῃ τὴν φράση του.

Εἶχε γίνει κατακόκκινος καὶ ἔτρεμε. Τὰ μάτια της σειρήνας, κερφομένα ἐπάνω του, τὸν μαγνήτιζαν, τὸν ἔθεσαν σὲ ἀγνωστὸς κόσμους, ποὺ οὔτε τοῦ εἶχε φανταστῆ ποτὲ ἢ ἀγνή τὸν φηγή, ἡ μεγαλωμένη στὸ ἴπιαθρο.

Τῆς ἔδωσε τὸ χερί του. Ἀργά-ἀργά ἔχωσε τὸ δικὸ της ἀνάμεσα στὸ μπράτσο του καὶ πρᾶβησαν πρὸς τὴν πλώρη. Τὸ ἠλιοβασιλεῖμα τώρα ἔβαφε κατακόκκινες τῆς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ καὶ πῆς ἀντιπρηνῆς πλαγιῆς καὶ τὰ μαλλιά της χανόντουσαν στὸ ὁμοχρόνιο μ' αὐτὰ φόντα. Μονάχα τὸ πρόσωπό της φάνταζε τώρα, πὸ παράξενο, πὸ ἐλαστικὸ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ.

Σὲ λίγο, ὁ Χιούγκ ἔμαθε τ' ὄνομά της. Λεγόταν κυρία Βάντελερ καὶ πῆγαινε στὸ Χόνγκ-Κόγκ, Σκοπὸς τοῦ ταξιδιοῦ της ἦταν ἡ περιέργεια νὰ γνωρίσῃ ὄλον τὸν κόσμο. Εἶχε παξειδῆναι πολὺ, ἀδιάσπαστα, χρόνια ὀλόκληρα τώρα. Ἦταν χήρα, ἀνεξάρτητῃ καὶ πλουσία καὶ ἔτσι μπορούσε νὰ ικανοποιῇ κάθε της κηπότιο.

Ὁ Χιούγκ τὴν τρίτῃ ἡμέρα τῆς γνωριμίας των, ἦταν σὰν πρελλὸς γι' αὐτὴν. Θάθελε νὰ τῆς πῇ, ὅτι στὸ Χόνγκ-Κόγκ μιὰ γλυκεῖα διόξανθη μικροῦλα, ἢ Κόννα Κάφραθ, ἡ μηστή τῆς, τὸν περιέμενε μὲ τὴν

Ὁ Χριστὸς νεκρός. (Τὸς Ματθαίου γιὰ Πάστο-Μουσιὸν Λούθρου)

ψυχή πλημμελομένη από άνομοσημία για να κάνουν το γάμο τους. Δύο χρόνια τον περιόρισε ή άγρη παιδοσύλη τον άραστημένο της. Στο διάστημα αυτό άλλολογογραφούσαν παρκαζώματα και γάθη προς μήνες άλλων επί φωτογραφίας τον για να μην ξεχάσει ό ένας τον άλλο, ως την ενλογημένη έκτηή ώρα, που θα τους ξεγράφουν για πάντα.

Ο Χιούγκ θα ήθελε να πη έλα στην ώραία του συνταξιαδού- τικουα.

Μά τα λόγια του έβαλαν τα χείλη του μόλις σήγαινα να τα έπατομίσει. Έτσι, τα ξεκαπνοφραζε μέσα, βαθιά, στην ψυχή του και μεθυσμένος απ' το πόθος αυτό, το άνεξηγητο, απολάμβαινα με ζήλα- σιά τα μάτια την άμορτιά, με τη μορμία αυτή γυναικία.

Ήταν μικροί τούρα. Σέ τρεις ώρες θα ήταναν από Χόνγκ- Κόγκ. Ο Χιούγκ, άνομοσημένος στη γήρμα, έβλεπε γνόφους τό- πους τουράου του, καθώς το βόλιό έρχιζε τα νερά, βιασίζο για' αυ- τό, να φτάσει στο τελαζό λιμένα που ταξιδιού του. Έξωρανα ένκοι- σε ένα χέρι ν' άνομοσημόν στέν όμο του να' άνομοσε μια φωνή σαρω- σιακή να πού λέει :

— Μάλιστα, σέ, πώς δεν κοινοσημόν στο ταξιδι σου... Μπο- ρούσα να' έρω να ξεδώσω μερικές λίρες για να χωρο την όμορφη φίλη σας, μά σεις έχετε το προσόν της νεότητος και της λεβεντίας, που έμένα μου λείπει!

Ο Χιούγκ γνόφσε πίσω σαν να τον ήχε διαγράψει φρέδι. Αλλά τον απεζόταν ό κοντόχρονος έξωτος να' άνομοσημόνός κούρος, που ένοχλοσε την κυρία Βάντλερ την πρώτη ημέρα του ταξιδιού τους. Ένα κίμα από ζροπό αίμα άνέβρισε στο κεφάλι του. Θέλιζε να πύ- ξη με τα χέρια του τον άκαδη, μά σερραστήθηκε.

— Άρτετε με ήρωα, κούρε, πού έλα. Δεν σας έξωο και δεν έχο καμιά διάθεση ν' άνομοσι τις άνορηές σας.

— Σας έλα, ότα πληρώσει να' έρω, νερό μου. Δεν έχο το πε- ρουοισατικό σας, μά το ποροτόμα μου δεν έινε και τόσο άδειο, δο- νομίζε ή κυρία...

Μά έξωρανα σμάθιραν να' οι δύο άμύλητοι να' άζίνητοι, άζούργα- τας κοντά τους μά γυναικεία φωνή που έλεγε :

— Ένας τένολμανα δεν άνέχεται πού να' βοίξουν μπροστά του έτσι πρόστιμα μά κυρία άλομόνηση.

Έκει, πλά τους, απεζόταν έκείνη, ή κυρία Βάντλερ, ή οποία τό είχε άκούσει όλα.

Τά παράξενα μάτια της παρούσαν φοιτές καθώς τους κόπταζε και τους δύο με την ίδια προσλη- τικότητα. Τά μάτια της μιλούσαν να' έταζαν ένα σωρό ύποσησεις σ' όποον θα κοιούσε...

Τόν Νικητή ήθελε ή Σε- ρήνα να' άδιαφορούσε πούς θά- ταν, καθώς και ποιές θα ήσαν ή σινέτιες της άπυλόγηστης έ- πεμβάσεώς της.

Ο Χιούγκ έφρασε σύζωφιος.

Με μάς τα μάτια του έγιναν κατακόκκινα να' άπύσε τα χέ- ρια προς τον λαμό του άλλου, σαν ύπνοσημένος.

Τό δοάμα δεν άργησε να τε- λεώση. Ένα μαχαλά άστραφει στα χέρια του έξων και γοργά σμάζοντας την άπόστασι, χόδιζε στην κοιλία του Χιούγκ. Μά την ίδια στιγμή να' αυτός, κατάλω- μος απ' τη λύσσα του, τον σή- κωσε στα γερά του μπράτσια και τον τίναξε στα γερά του ποτα- μιού...

— Δεν σ' άδικώ, φίλε μου Χιούγκ. Είπε πολλοί που έξαναν από μεγαλύτερες τρέλλες για' αυ- τη τη γυναίκα. Είπε πολλοί που έχασαν τη ζωή τους για' αυτή. Την λέν «Χταπόδι», γιατί σαν να' αυτό, γραπώνει τα θύματά της και τους ρουφάει με δίφρα κάθε εύγενικό που έχουν στην ψυχή τους.

— Θεε Μπέν, δεν πρέπει να μάθη την άλήθεια ή Κόννη. Αν τό μάθη, θα πεθάνο άμέσος. Προχθές που ήρθε μαζί σας ή γλυκειά μου και άγνη μικρούλα, ήμου άνασθητος άκούμα. Παρα- μιλούσα. Και φοβόμια μη απύ ξεφύγε τίποτε, που να την έβαν να καταλάβη τί τρέχει...

— Όχι, παιδί μου, μην άνη- συχείς. Η άθώα της ψυχή δεν μπορεί να τα νοιώση αυτά τα πράγματα. Λαχτοράει μόνο πό-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΑΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Τού Μπαλζάκ τα μυθιστορήματα ποτέ δεν έδημοσιεύοντο, όσως τα προτόγραφα. Στην άρχή, γάθη του έργο άπειλείτο από 40—50 σελίδες. Κατόυν, όφου τυπονόταν και του σπεινόταν τό δοζίμο, ό μέγας μυθιστορογράφος, εκτός της διορθώσεως, τό συμπλήρωσε και τό έπρήξανε σε σημείο, που τό άρχικό σχέδιο γνόταν πολλές φορές άγνόωτο. Έτσι, με τις άλλολογικές μεταβολές και διορθώσεως των βιβλίων του, ξεώδανε συγγότατα στους τυπογράφους παρκαζώματα απ' όσα κέρδιζε απ' τους εκδότες.

Αλλά και οι άλλοι διάσημοι συγγραφείς δεν άστερούσαν σ' αυτό τό σημείο. Ο Φοντελόν π.χ., τις «Παρωάτιες του Τηλεμάχου» τις ξεαόγραφε έφτά φορές έν έλω. Ο Μύλων από 40 στίχους που έ- γομφε στην άρχή, δεν άφανε από τέλος παρή 10. Επίσης ό Μπαρόν πήρε κάποτε και συνέταξε έξη σελίδες βιβλίου του σε 4 μήνες... προτάσεις. Τέλος ό παφίρμος Μπαουλό έλεγε :

— Άμα γρόφο πέσπαρες λέξεις, σβόνο ύστερα τις τρεις!...

Ός προς τη μένη, ό Ρουσσώ ήχε τόσο άσπένες μεμημακό, ώ- σπαι ποτέ δεν κατόφθινα ν' άπορημονάση στη σειρά ούτε... Έξη στίχους. Ο Βόρον βαρούταν τρισμα τό γράψιμο να' έλεγε ότι ζωή του ήταν να συνάτη ποιήματα και θανάτός του να τα...γράφη.

Από τους συγγραφείς, άλλοι έφρασαν δυοσπώματα και άλλοι με μεγάλη εύχέρια. Στους τελευταίους σερραπέλεγεται και ό Βάλ- τερ Σζόντ, ό όποιος άποσπείλιζε κάποτε πρία μυθιστορήματα μέσα σε... τρεις βδομάδες! Επίσης ό Βολταίρος ένα απ' τα καλύτερα έργα του τό έφρασε σε διάστημα είκοσιδύο ημερών.

Οι περισσότεροι απ' τους συγγραφείς άντιπαθότατα φοβόρα τους έκαρτάς τον και τους παρφορούσαν να' άπύστετο τρόπο. Ο Βάλτερ Σζόντ π.χ., άφρα κάποτε να παρσίον δεκατρία χρόνια και έπειτα διάβασε τις έκαρτίες για τα έργα του. Ο Μπαλζάκ έφρα- ζόταν άσπρητότατα κατά των κριταίων που δεν τον έθαύμαζαν. Ο Βόρον τέλος κριταίοταν από άρκαζήτερα άμα διάβαζε καμιά επί- κριση εναντίον του.

Άλλοι, άντιθέτως, έπρήξαν οι ίδιοι οι άσπρητότεροι και χει- ρρότεροι έκαρτίαι των έργων του. Ο Βιργίλιος π.χ., παρκα- γέλλει να και μετά τον θάνατό του ή «Αινείας», τό άθάνατο ά- ριστοσύγρημά του. Ο Ραυάκος, άρκατά χρόνια μετά τη θρασί- εστα των έργων του, δεν μωροφύ- σε με κέντηαν τρόπο να τα δια- βάση, γιατί τό έβουσε άντό- φρα. Ο δέ αλόλορος Λεισε- βίτς, πρποτό πεθάνο, έκαρε μά άλόλορη ίστορία που ήχε γρά- φει.

τε να σε ίδη καλά. Μην άνησυ- χείς... Καί τώρα άκούμα είσαι άξώς της, γιατί με τό άρθενο αίμα σου που χύθηκε, βρήκε και τό δηλήτημα που σάλιαζε στην ύπασή σου ή γυναίκα εκείνη... Μη λές πολλά λόγια και κοινό- ζεσα. Σκεπάσο καλά τώρα και κοιήσο ήσυχος. Θα έργόμαστε σηνά να σε βλέπαμε, δο να βγής απ' τό νοσοκομείο.

Πέρασαν πολλές βδομάδες. Ο Χιούγκ, στην άνάρωσα πεία, έαπύομένος στη σπύ-λόγκ να' άνεβασιμένος στη βεράντα, λούζε- ται στην ήσυχη και ζεστή λαυά- δια της άνύξης. Άνύρω του, με τό κέντημα στα κάταστρα χε- ράια της, κάθεται τό άόξωπο άγγελοδύ που ή Κόννη. Κυτά- ζονται στα μάτια και χωρίς να μιλούν, κοιούθου την εύτηγία και την άνακούφιση να καιδείη ανά- λαφρα τις ψυχές τους, ύστερα απ' τον έφάλητη τόσον καιρού!

— Πόσο έινε εύτηγισμένη ή ζωή μου, γλυκειά μου Κόννη, φη- θυρίζει ό Χιούγκ, όταν έχο για μοναδικό να' άπολειπιακό σκοπό μου την εύτηγία σου...

Η Εισοδος στα Ιεροσόλυμα.